

ДО

Г-Н КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДОКЛАД

*от Комисията по академична етика при министъра на
образованието и науката*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЪЛЧЕВ,

Представяме на Вашето внимание доклад, съставен съгласно изискванията на чл. 30, ал. 9 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) във връзка с извършена проверка, образувана по реда на чл. 30, ал. 6 и ал. 4, т. 2 от ЗРАСРБ относно подаден сигнал № 94-1653/07.05.2020 г. от проф. А.Г.Г..

Проверката е образувана на основание Заповед № РД09-1198/26.05.2020 г., изменена със Заповед № РД09-1394/ 26.06.2020 г. на доц. д-р П.Н., заместник-министър на образованието и науката, след констатацията на назначена от него комисия по допустимост (Заповед № РД09-1003/ 11.05.2020 г.), че сигналът от проф. Г. е допустим.

Сигналът съдържа твърдения за извършени закононарушения – плагиатство в представени за оценяване публикации от доц. д-р Е.В.В., в обявен от Университета за национално и световно стопанство (УНСС) конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ по специалност „Политология: теория на международните отношения и проблеми на икономическата сигурност“, професионално направление 3.3. „Политически науки“, за нуждите на катедра „Международни отношения“ към факултет „Международна икономика и политика“, обявен по решение на Академичния съвет № 5/04.12.2019 г. и публикуван в ДВ, бр. 99/17.12.2019 г., както и нарушения при провеждането на конкурсната процедура.

С Протокол № 28/18.06.2020 г., в съответствие с чл. 30, ал. 8 от ЗРАСРБ Комисията по академична етика избра трима арбитри за изготвяне на становища относно твърденията в сигнала:

1. проф. Н.А.Д. – Варненски Свободен Университет „Черноризец Храбър“;

2. доц. Й.С.Д. – Университет по библиотекознание и информационни технологии;
3. доц. К.К.С. - Варненски Свободен Университет „Черноризец Храбър“.

След като се запознаха с материалите по преписката, назначените арбитри депозираха свои становища с вх. № 94-2880/30.06.2020 г. от доц. Й.Д., № 94-2880/08.07.2020 г. от доц. К.С. и вх. № 94-2880/13.07.2020 г. от проф. Н.Д..

На основание чл. 30, ал. 11 от ЗРАСРБ, в рамките на предоставения ѝ от Комисията по академична етика срок, доц. Е.В. е депозирала свое становище с вх. № 94-3376/22.07.2020 г. в Министерството на образованието и науката, което е предадено на назначените арбитри.

Арбитрите получиха възможност да изразят мнения по становището на доц. В.. С писма изпратени по електронна поща и тримата арбитри потвърдиха първоначалните си позиции представени в становищата им.

Комисията по академична етика се запозна с всички документи, становища и мнения по сигнала и единодушно стигна до представените по-долу изводи.

Доц. д-р Е.В. и проф. д.пол.н. А.Г. са съавтори на доклади, представени на международни конференции, отбелязани от доц. В..като публикации в документацията за конкурса: *Vasileva, E., Gotchev, A., Organized Crime and Terrorism in the Global World: Implication for Regional Cooperation and Policies, ISA, Exploring Peace, Atlanta, 2016 (available on the site of ISA)*; *Vasileva, E., Gotchev, A., Paradoxes of Cotemporary Democracy – Partially Independency and Incrementalist (On the Case of Political and Bank Crises in Bulgaria 2013-2014), CEEISA-ISA, The Politics of International Relations, Ljubjana, 2016, (available on the site of ISA)*. В документацията за конкурса за заемане на академична длъжност „професор“ доц. В. предоставя разделителни протоколи за двата съвместни доклада/ статии.

Съгласно разделителния протокол от 29.03.2017 г. по отношение статията *Vasileva, E., Gotchev, A., Organized Crime and Terrorism in the Global World: Implication for Regional Cooperation and Policies, ISA, Exploring Peace, Atlanta, 2016 (available on the site of ISA)*, доц. В. е автор на текста от стр. 8 до стр. 31, „общо 24 нестандартни страници (с 1950 знака на страница = 28 стандартни страници), което представлява 80 % от доклада “. Проф. Г. е автор на текста от стр. 3 до стр. 7, „общо 5 нестандартни страници (6 стандартни страници), което представлява 20 % от доклада“.

Съгласно разделителния протокол от 20.04.2017 г. по отношение статията *Vasileva, E., Gotchev, A., Organized Crime and Terrorism in the Global World: Implication for Regional Cooperation and Policies, ISA, Exploring Peace, Atlanta, 2016 (available on the site of ISA)*, доц. В. е автор на текста от стр. 1 до стр. 9 и от стр. 12 до стр. 19, „общо 16 нестандартни страници (19 стандартни страници), което представлява 84 % от доклада “. Проф. Г. е автор

на текста от стр. 9 до стр. 12, „общо 3 нестандартни страници (5 стандартни страници), което представлява 16 % от доклада“.

Комисията кредитира авторството на двамата автори в посочените в разделителните протоколи пропорции и конкретно по отношение на посочените страници, независимо че разделителните протоколи нямат нотариална заверка. С подписите си лицата са удостоверили авторството в посочените обеми и конкретика, като в изразеното от доц. В. становище по реда на чл. 30, ал. 11 от ЗРАСРБ, тя потвърждава съвместния характер на двата доклада/ статии и не оспорва участието на проф. Г. като съавтор и конкретно като автор на посочените по-горе части.

Комисията приема, че декларираното от подателя на сигнала последващо оттегляне на подписа от всякакви разделителни протоколи във връзка с авторството на статиите няма правно действие и отношение във връзка с установяването на академично плагиатство, както коректно твърди и доц. В.. Академичното плагиатство не се идентифицира със спор относно авторските права върху определено произведение, който е спор между лицата – съавтори относно имуществените и неимуществените компоненти на авторското право.

Впоследствие доц. В. публикува самостоятелно и представя за участие в конкурса статиите: *Democracy: “There is something wrong in Denmark”. The Case of Bulgaria in the Second Decade of XXI Century. – Economic Alternatives, 3, 2018, 445-456*; *“The owls are not what they seem”. Merging of Organized Crime and Political Violence. – Economic Alternatives, 1, 2019, 117-134.*

И двете повтарят с незначителни редакции съвместните доклади/ статии.

Проф. Г. претендира за плагиатство в посочените самостоятелни публикации на доц. В.. Жалбоподателят твърди, че участничката в конкурса публикува самостоятелно общите текстове, включително частите, на които той е автор съгласно разделителните протоколи.

От представените становища на арбитрите, най-подробно е това на доц. Й.Д.. В него той прави детайлно сравнение на съвместните доклади/ статии и тези с еднолично авторство на доц. В., в които участието на проф. Г. не е посочено нито в текста, нито в списъците с цитирани публикации. Макар и с незначителни корекции, частите, които според разделителните протоколи за съвместните доклади/ статии са дело на проф. Г., присъстват в статиите с еднолично авторство на доц. В.. Арбитърът, съобразявайки се както с количествените, така и с качествените критерии, които дефинират академичното плагиатство, приема че такова е налице.

В становището на проф. Н.Д. е осъществен сходен анализ, който повтаря фактическите констатации, съдържащи се в становището на доц. Д.. Освен това, според проф. Д., двата съвместни доклада/ статии не отговарят на дефиницията за студия във § 1,

12 и 14 от Допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ. Тя оспорва и състава на научното жури в конкурса за „професор“ с участието на доц. В., в което представителите на професионално направление „3.3. Политически науки“ са малцинство, а останалите му членове, според нея, нямат доказана специализация по обявените в конкурса професионални теми. По това твърдение Комисията няма компетентност да се произнася. Препоръката на арбитъра за „анулиране на конкурса“ не може да бъде споделена, тъй като контролът, който се упражнява от страна на Комисията по академична етика, не включва подобни правомощия.

В становището на доц. К.С. се акцентира върху правната характеристика на плагиатството, начините за неговото установяване и решаването на споровете относно авторските права. Според него, „казусът не се нуждае от доказване на плагиатство, а от авторство“. В съответствие с тази постановка е и окончателният му извод за „правото на всеки български гражданин да потърси защита на накърнените си права, включително авторски и други сходни, пред компетентния български съд“. Според нас, този извод, съотнесен към конкретния казус, не кореспондира с промените в ЗРАСРБ от 2018 г., с които именно е създадена Комисията по академична етика, в чиято компетентност е и установяването на академично плагиатство.

Становището – право на отговор по чл. 30, ал. 11 от ЗРАСРБ, доц. Е.В. оформя като възражение в няколко точки. В т. 6 тя се позовава на Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП): „Съгласно чл. 8, ал. 5 от ЗАПСП, *„всеки от съавторите може да разреши самостоятелното използване на своята част, ако между съавторите не е уговорено друго и това не пречи на използването на общото произведение“*. Между нас не е имало уговорка да не разрешаваме използването на общите части от произведението и използването, което аз съм осъществила по никакъв начин не пречи на използването на произведението от другия съавтор“.

В случая със самостоятелните статии на доц. В. проблемно е използването в тях не на нейните части от съвместните ѝ доклади с проф. Г., а на неговите части в тези доклади. Отсъствието на уговорка между съавторите на докладите не отменя необходимостта от коректното им отразяване и цитиране при възпроизводството на тяхното съдържание в самостоятелни статии на един от съавторите.

Заключението на Комисията по академична етика е, че в процедурата по конкурса за академичната длъжност „професор“ доц. Е.В. е допуснала, осъществила плагиатство по смисъла на дефиницията на § 1, т. 7 от Допълнителните разпоредби към ЗРАСРБ.

На основание на настоящия доклад, министърът на образованието и науката следва да запознае ръководството на УНСС с резултата от извършената проверка.

На основание чл. 35, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от ЗРАСРБ, ректорът на УНСС, следва да упражни своите правомощия по чл. 58, ал. 1, т. 4 от Закона за висшето образование, като в срок от 60 (шестдесет) дни уведоми Министерството на образованието и науката за предприетите мерки.

Венцислав Динчев – председател: /П/

проф. Николай Денков: /П/

проф. Веска Георгиева: /П/

проф. Радослав Радев: /П/

проф. Дончо Хрусанов: /П/